

JAN DR. SCHNEICKERT.

PORTRET Z PAMIĘCI.

(TLUMACZENIE Z NIEMIECKIEGO).

(Ciąg dalszy).

1. Położenie brwi.

a) Brwi blisko siebie (Fig. 78). Początki obu brwi (tj. przy nasadzie nosa) leżą blisko siebie.

b) Brwi oddzielone (Fig. 79). Początki brwi są od siebie znacznie oddalone.

c) Brwi niskie (Fig. 79). Oddalenie linii środkowej brwi od środkowego punktu gałki ocznej jest małe. Takie położenie brwi nadaje twarzy wyraz smutny.

Fig. 78.

Fig. 79.

d) Brwi wysokie (Fig. 78). Jestto przeciwieństwo poprzedniego wypadku. To położenie brwi nadaje twarzy wyraz zdziwienia.

2. Kierunek brwi.

a) Brwi ukośne na wewnątrz (Fig. 80).

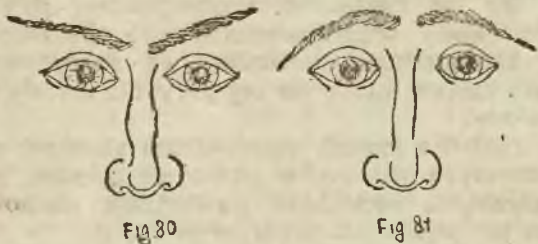

Fig. 80

Fig. 81

Linia środkowa brwi przebiega z góry na dół ku nasadzie nosa.

b) Brwi ukośne na zewnątrz (Fig. 81). W tym wypadku linia środkowa brwi biegnie z góry na dół ku zewnętrznym kątom ocznym.

3. Kształt brwi.

a) Łukowaty (fig. 82). Linia środkowa brwi opisuje łuk ku górze wypukły.

b) Równy (prostoliniowy). Linia środkowa brwi ma równy (pionowy lub ukośny) kierunek.

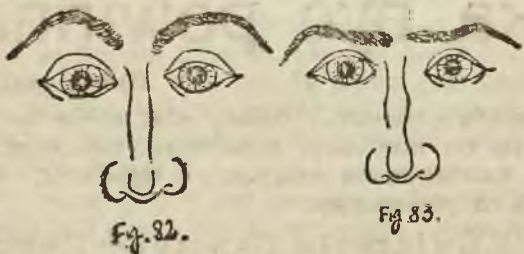

Fig. 82.

Fig. 83.

c) Falisty (fig. 83). Linia brwi jest falista. Należy tu zauważyć, że określenie: wysokie, niskie, blisko siebie, oddzielone, łukowate, równe, faliste odnoszą się tylko do ułożenia brwi w stanie spoczynku. Gdy kształt albo ułożenie brwi zmienia się wskutek mimowolnego ściągania mięśniów (podnoszenie albo opuszczanie brwi) określa się taką właściwość „nerwowe ściąganie albo rozszerzanie brwi”. Wskutek nerwowego podnoszenia brwi tworzą się na czole poziome fałdy (zmarszczki), zaś wskutek ściągania (zniżania) brwi zmarszczki pionowe pomiędzy brwiami. (Bliższe szczegóły poniżej w 15 rozdziale).

4. Wielkość brwi.

a) Krótkie brwi. Zewnętrzne końce brwi (z prawej i lewej strony) są krótkie.

b) Długie brwi. Jest to przeciwieństwo poprzedniego wypadku.

c) Wąskie i szerokie brwi, stosownie do tego czy szerokość brwi (owłosienie) jest mała czy wielka. Rzadkość brwi jest zupełnie niezawisła od ich szerokości, tzn. mogą być brwi rzadkie a szerokie lub gęste, a wąskie.

5. Cechy szczególne brwi.

a) Brwi rzadkie (mało owłosione). Ilość włosów jest mała, przy jasnych brwiach zaledwie widoczna.

b) Brwi gęste. W tym wypadku łuki oczne są gęsto włosami pokryte.

c) Brwi zrosnięte (Fig. 84). Początki brwi są ze sobą nad nasadą nosa połączone.

d) Największa obfitość włosów przy końcu. Włosy są zwykle na początkach brwi najgęstsze, a przy końcach rzadsze, w tym zaś wypadku jest stosunek odwrotny.

e) Szczotkowate albo pędzelkowate brwi. Włosy u takich brwi są gęste, grube i prostopadłe z lekkim nachyleniem przy końcach.

Fig. 84.

Tego rodzaju brwi widzi się przeważnie tylko u starych ludzi.

f) Czarne brwi, a biała (siwa) broda. U niektórych starszych ludzi włosy na głowie i broda są siwe, a brwi ciemne. Jestto cecha szczególna, o której na tem miejscu należy wspomnieć.

11. Powieki.

Powieki są to obydwie ruchome zasłony, otaczające przednią część gałki ocznej, które po obu stronach oka łączą się ze sobą i tworzą przy nasadzie nosa wewnętrzny, a w pobliżu skroni zewnętrzny kąt oczny.

Zewnętrzny brzeg górnej i dolnej powieki pokryty jest krótkimi, jednak dość grubymi włosami zwanymi „rzęsy”. Przy opisywaniu powiek należy uwzględnić: 1) wielkość i stopień rozwarcia; 2) główny kierunek tego rozwarcia; 3) kształt górnej powieki; 4) cechy szczególne.

1. Rozwarcie powiek.

Rozwarcie bada się ze względu na jego poziomą i pionową wielkość w stanie spoczynku powiek. Pozioma i pionowa wielkość rozwarcia powiek zmienia się u każdego człowieka. Zmiany te przypisuje się zwykle samej gałce ocznej, ta jednak co do swej wielkości nie wiele różni się u człowieka, a tylko oba rodzaje rozwarcia powiek wpływają na to, że jedno oko wydaje się nam większym lub mniejszym.

Poziome rozwarcie powiek (oddalenie kątów ocznych od siebie). Bez względu na normalne właściwości rozróżniamy powieki: mało (wąsko) i szeroko rozwarte. (Porównaj Fig. 85 i 86).

Fig. 85.

Fig. 86.

Pionowe rozwarcie powiek tj. pionowe oddalenie powiek od siebie (Fig. 87 i 88). Przy mało rozwartych powiekach widzimy tylko część a przy szeroko rozwartych prawie całą tęczówkę.

Oba rodzaje rozwarcia powiek (poziome i pionowe) są od siebie zupełnie niezawisłe.

2. Kierunek (poziomego) rozwarcia oka.

Gdy zewnętrzny kąt oczny leży wyżej wewnętrznego, wówczas kierunek rozwarcia jest ukośny na wewnątrz (od góry na dół); takie

Fig. 89, 90

rozwarcie oka określa się: „zewnętrzny kąt oczny w górę skierowany” (Fig. 89). Tego rodzaju oczy są właściwością rasy mongolskiej

(Japończycy, Chińczycy). Jeżeli zaś zewnętrzny kąt oczny leży niżej od wewnętrznego i wskutek tego kierunek rozwarcia oka jest ukośny na zewnątrz określa się taką cechę: „zewnętrzny kąt oczny w dół skierowany” (Fig. 90).

3. Kształt górnej powieki.

Górna powieka sięga od wolnego, rzęsami pokrytego brzegu do brwi. Wygląda ona tak, jakby się składała z dwóch nad sobą leżących części, z których pierwsza jest ruchomą i o wolnym brzegu, druga zaś na nią położona nieruchomą. Przy otwartym oku zasłania się pierwsza część ruchoma powieki pod drugą nieruchomą.

Fig. 91, 92

Stosownie do tego czy górna powieka przy patrzeniu prosto siebie pewnej osoby zupełnie lub tylko częściowo się zasłania i wskutek tego jest więcej lub mniej widoczna mówi się o „skrytej” lub „wolnowiszącej zwisiej” powiece górnej (Fig. 91 i 92).

4. Cechy szczególne powiek.

a) Całkowite zwanie (wystawanie) górnych powiek. Nieruchoma część górnej powieki tworzy pewnego rodzaju naprzed wystającą nadbrzmiałość, nakrywającą przy otwartym oku ruchomą część tejże powieki.

b) Górna powieka przylegająca. Górna powieka przylega w swych początkach do kostnego brzegu jamy ocznej, a następnie rozciąga się nad przednią częścią gałki ocznej; ta cecha szczególna zależy od większej lub mniejszej głębokości jamy ocznej względnie części ocznej twarzy danej osoby. (Porównaj niżej rozdział 13, lit. c).

c) Zwanie powieki górnej przy zewnętrznym kącie ocznym (Fig. 93). Górna powieka nie zwisa w całej swej długości lecz tylko przy zewnętrznym kącie ocznym, zakrywając część oka

Fig. 93.

d) Zwanie powieki górnej przy wewnętrznym kącie ocznym. Wypadek ten jest rzadki od poprzedniego.

e) Górna powieka zwisła. Pionowe rozwarcie prawego oka jest mniejsze od rozwarcia lewego oka lub naodwrot. Różnica ta powstaje wskutek przyzwyczajenia przymykania jednego lub drugiego oka.

f) Oko jakby pod daszkiem. Ruchoma, pokryta włosami część powieki górnej ma kształt półksiężyca, ciągnącego się równomiernie od wewnętrznego do zewnętrznego kąta ocznego. Właściwość tę można zauważyć w szczególności u Japończyków i Chińczyków.

g) Dolna powieka z rąbkami. Cały wolny brzeg dolnej powieki jest lekko, na szerokość kilku milimetrów nabrzmiął.

h) Zwisła (opuchnięta) powieki. Cała dolna powieka jest nabrzmiąta i zwisła (tworzy workowatą nabrzmiąłość skóry pod oczyma) i ma zwykle kilka koncentrycznych zmarszczek (Fig. 94).

Fig. 94.